

ЕсоOpenSpace НЕНЦ

**ВІДКРИТИЙ ПРОСТІР ПОЗАШКІЛЬНОЇ
ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНИ**

 <https://nenc.gov.ua/>

ЕcoOpenSpace НЕНЦ

Відкритий простір
позашкільної
еколого-біологічної
освіти
України

Усього
1 134
ЗПО

Матеріально-технічне забезпечення ЗПО еколого-натуралістичного напрямку

- теплиці – 62
- навчально-дослідні
тваринницькі комплекси – 36
- пасіки – 8
- навчально-дослідні земельні
ділянки – 82
- метеорологічні станції – 4
- сільськогосподарські машини – 19

EcoOpenSpace

НЕНЦ

Природоохоронна освіта і виховання

Волонтерська діяльність

Агрономічний напрям

Освіта впродовж життя

Міжнародна співпраця

Еколого-дослідницька діяльність, наука

Видавнича діяльність

Інструктивно-методична робота

Цифровізація позашкільної освіти

Відкритий простір позашкільної еколого-біологічної освіти України

СИЛА ЕКОБУЛЬБАШКИ

навчальна екологічна гра

Завантажуй!

Міністерство освіти і науки України
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді

Я формую освіту майбутнього

проект
«Методичний ідентифікатор «ДНК позашкілля»»

реєстрація про проект

Ідея в дії: освітній контент

Міністерство освіти і науки України
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України

ФІЛІЯ НЕНЦ МОН в Європі
СТАРТУЄ
МІЖНАРОДНА ОСВІТНЯ ВОЛОНТЕРСЬКА
ЕКОЛОГІЧНА КАМПАНІЯ (MOVE ☼)

- Стратегія MOVE ☼:**
- створення віртуальної (online, offline) Філії НЕНЦ МОН екоактивістів в країнах Європи
 - реалізація спільних проєктів «Екологія без кордонів» з дітьми вимушено переміщених осіб та переселенців
 - створення єдиного волонтерського штабу «Допомога українській війсьці»

Детальна інформація на сайті: <https://nenc.gov.ua/>

*«MOVE» (переклад з англійської) – рух, дія, крок, винок, акція, рухатися, діяти

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України
ініціює створення екологічного інформаційного вісника

Міністерство освіти і науки України
Інститут проблем виховання НАПН України
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді

ДИПЛОМ І ступеня нагороджується ПЕРEMOЖЕЦЬ

Всеукраїнської виставки видавничої продукції з позашкільної освіти (Заочні педагогічні читання «Позашкільна педагогіка») у 2025 році

Авторський колектив: Педан Юрій Федорович, директор; Майборода Ірина Олександрівна, заступниця директора з навчальної роботи комунального закладу освіти «Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді» Дніпропетровської області

Назва видання: «Обласний еколого-освітній проєкт "Мобільний "ЕкоЛіцей" як оновлена форма організації співпраці з об'єднаними територіальними громадами»

№8 від 29.01.2026
Директор Інституту проблем виховання НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України
Вех Л.І.

Директор НЕНЦ, доктор педагогічних наук, професор
Вербицький В.В.

Всеукраїнський екологічний конкурс для учнівської молоді

«ЕКО-НАСКАТНОН»

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України,
Комунальний заклад позашкільної освіти «Обласний еколого-натуралістичний центр» Житомирської обласної ради

Загальна тема Хакатону - 2025:
«Інноваційні цифрові технологічні рішення для чистого завтра в Україні. Екорейнджер»

Твій проєкт має значення: мотиваційне звернення
Лист-підтримка учаснику Всеукраїнського проєкту «Е-сфера наукових ідей учнівських проєктів»
Шановна учаснице, **Міколата Анастасія Андріївна**,
учениця 10 класу Гімназії № 178

Дякуємо за твою активну участь у підготовці наукового проєкту з теми: «Вплив екологічних трендів у сфері екології на сприйняття себе» для Всеукраїнського проєкту «Е-сфера наукових ідей учнівських проєктів». Твоя робота є важливим кроком у світі досліджень, адже саме з твоїх ініціатив починається справжнє наукове дослідження.

Підготовка наукового проєкту – це не лише виконання завдань, а й можливість навчитися писати як дослідник: створювати логічний висновок, аналізувати інформацію та робити власні висновки. Ти вже зробила важливі кроки, які стануть основою твого майбутнього професійного успіху.

Проєкт «Е-сфера» об'єднує молоді, які цікавляться природничими науками, екологією та суспільними проблемами. Твоя робота над проєктом – це внесок у розуміння та збереження довкілля, у формування екологічного відповідального суспільства.

Ти активно розкриваєш потенціал своєї роботи над проєктом, фахівці закладу освіти, які допомагають тобі поглибити дослідження та підготувати його науковий рівень. У тебе є рік на доопрацювання свого проєкту, і це чудова можливість, проєкти якого не білять змінювати, а лише і покращувати.

Важливою твоєю навчальністю, залучення та віра у власні сили. Невід чей час стане періодом розвитку та нових відкриттів. Чекаємо на зустріч у новому навчальному році та продовження нашої спільної наукової роботи.

З повагою
Організаційний комітет конкурсу «Е-сфера»

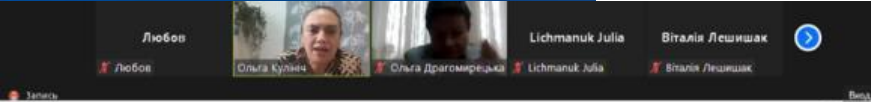
Назва № 47 від 11.12.2025 р.
Директор НЕНЦ, доктор педагогічних наук, професор,
Голова ГО "Національна спілка освіти України"
Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ

Наукові напрямлення

Е-сфера наукових ідей учнівських проєктів

Простір, де учнівські наукові ідеї знаходять підтримку, розвиток і визнання.

STEM-урок «Моя власна піцерія»

STEM

Наноі

Інгредієнти	Кількість
Мука	200 г
Вода	100 г
Дрожжі	10 г
Сіль	10 г
Олія	10 г
Сир	100 г
Помідори	2 шт.
Курки	2 шт.
Спеції	за смаком

Завдання к. складу

НЕНЦ – лідер позашкільної освіти України еколого-натуралістичного напрямку

Вінницька область

Вінниця

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 3
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 170
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 183

До карти

Волинська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 2
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 219
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 3 524

До карти

Дніпропетровська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 8
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 375
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 4 964

До карти

Донецька область

Донецьк

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 2
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 57
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 907

До карти

Житомирська область

Житомир

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 140
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 105

До карти

Закарпатська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 85
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 1 276

До карти

Запорізька область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 95
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 1 246

До карти

Івано-Франківська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 2
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 184
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 582

До карти

Київська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 6
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 278
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 5 064

До карти

Кіровоградська область

Кропивницький

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 3
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 130
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 275

До карти

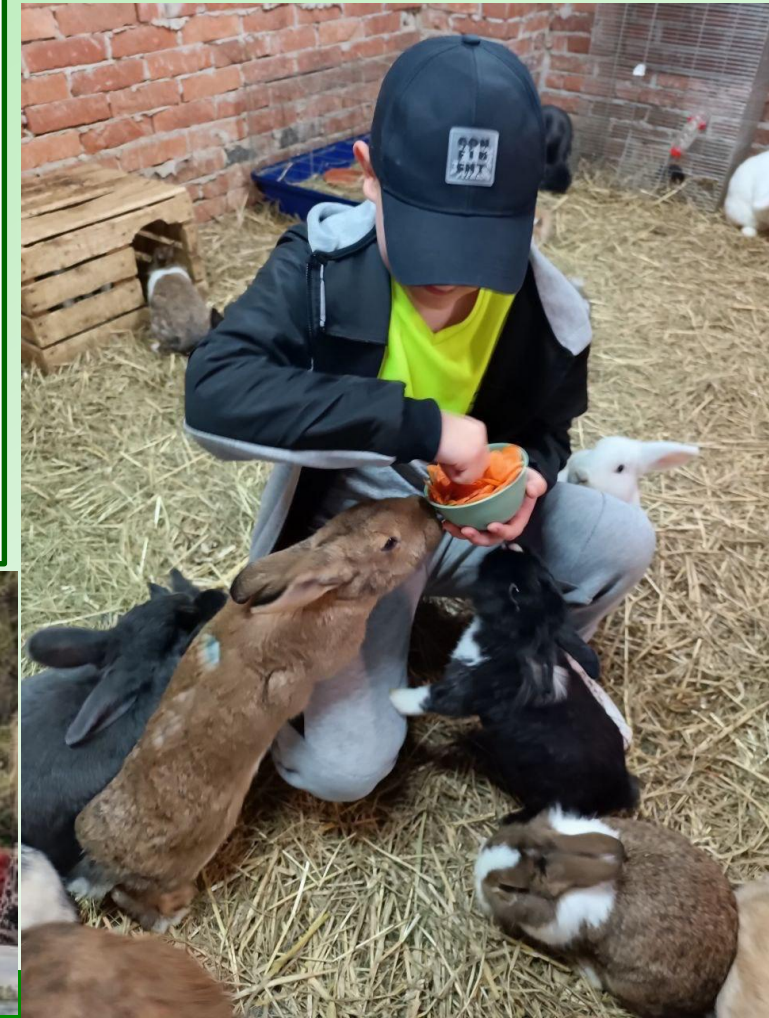

Луганська область

Луганськ

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 11
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 180

До карти

Львівська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 4
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 194
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 726

До карти

Миколаївська область

Миколаїв

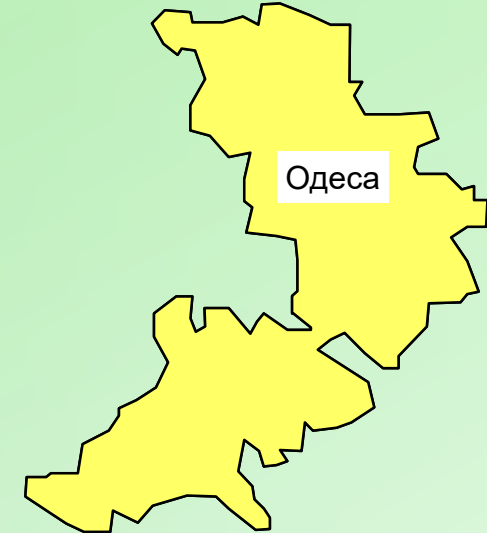
- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 3
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 204
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 912

До карти

Одеська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 3
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 302
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 4 032

До карти

Полтавська область

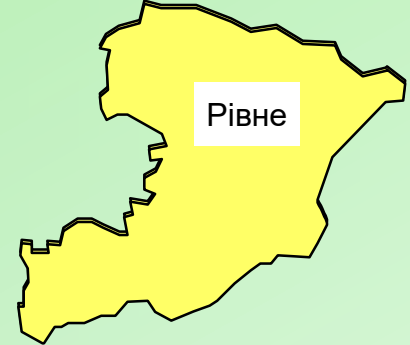

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 175
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 263

До карти

Рівненська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 0
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 126
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 167

До карти

Сумська область

Суми

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 5
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 288
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 3 739

До карти

Тернопільська область

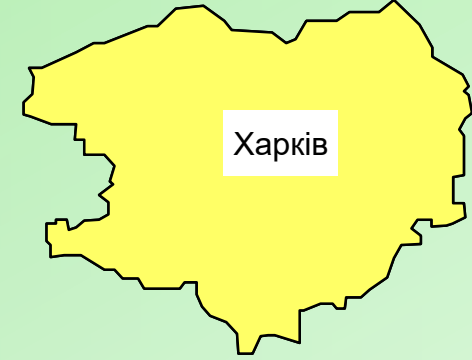

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 107
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 1 522

До карти

Харківська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 2
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 123
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 022

До карти

Херсонська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 29
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 414

До карти

Акція "Чиста планета!"

Хмельницька область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 2
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 183
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 2 668

До карти

Черкаська область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 88
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 1 291

До карти

Чернівецька область

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 105
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 1 342

До карти

Чернігівська область

Чернігів

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 1
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 63
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 903

До карти

м. Київ

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – 2
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – 104
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – 1 522

До карти

м. Севастополь

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – ?
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – ?
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – ?

До карти

АР Крим

- ЗПО еколого-натуралістичного напрямку – ?
- кількість гуртків еколого-натуралістичного напрямку – ?
- чисельність вихованців у гуртках еколого-натуралістичного напрямку – ?

До карти

Освіта впродовж життя

Слоган: «*Безперервне навчання для нових можливостей*»

Напрями діяльності:

- профільні курси підвищення кваліфікації для керівників учнівських лісництв;
- профільні стажування педагогічних працівників на базі закладів вищої освіти, науково-дослідних установ НАН України;
- тренінги, конференції;
- авторські педагогічні майстерки;
- онлайн інтенсиви;
- заочні фахові конкурси: Всеукраїнський конкурс методичних моделей закладів загальної середньої та позашкільної освіти з національно-патріотичного виховання дітей та молоді «Виховати особистість»; заочні педагогічні читання «Позашкільна педагогіка»; Всеукраїнський конкурс навчальних програм, навчально-методичних матеріалів і віртуальних ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти «Нове позашкілля»...

До схеми

Волонтерська діяльність

Слоган: «Діємо серцем»

Напрями діяльності:

- освітній волонтерський проєкт з позашкільної освіти «Відновлення профільної позашкільної освіти на деокупованих територіях»;
 - широкомасштабна волонтерська компанія «Щире серце натураліста»;
 - створення волонтерсько-реабілітаційної платформи для воїнів ЗСУ, тимчасово переміщених осіб, з метою надання психологічної реабілітації, використовуючи педагогіку родинного виховання (спільна робота дітей і батьків). Реалізація проєкту «Арттерапія для воїнів ЗСУ»;
 - проєкт «Чек-лист: Реальна реабілітація в природі НЕНЦ»;
 - «проєкт освітньої безбар'єрності Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді «НЕНЦ – місце сили»;
 - проєкт «Педагогіка партнерства «Краще разом»;
 - робота із різними маломобільними групами стосовно надання можливості повноцінного, безбар'єрного доступу до позашкільної освіти. Реалізація волонтерського проєкту «Діти мрій»;
 - пошуково-краєзнавче та культурологічне волонтерство. Реалізація проєктів: «Країна незламних людей» (електронна сторінка), Інтернет-часопис «ДІТИ-ГЕРОЇ», інтернет-часопис «ГЕРОЇ ПОРУЧ», інформаційний вісник «ЕКОНАБАТ »;
 - проєкт «Цифрова реабілітація»: синергія людини й технологій;
- Міжнародна Освітня Волонтерська Екологічна Кампанія «MOVE[®]»: «Філії НЕНЦ МОН екозахисників закордоном, як центри просвіти для дітей та педагогів з України».

До схеми

Видавнича діяльність

Слоган: *«Якісні видання – якісна освіта»*

Напрями діяльності:

- науково-художній журнал для дітей та юнацтва «Паросток»;
- еколого-природнича газета «Юний натураліст»,
- Всеукраїнський науково-педагогічний журнал «Освітній фактор»;
- гітерактивні посібники: «STEM – світ інноваційних можливостей: досвід роботи ЗПО (від ідеї до практики)» (https://nenc.gov.ua/?page_id=52796?cat=130); посібник «Освіта сталого розвитку». Переглянути за посиланням: https://nenc.gov.ua/?page_id=52737?cat=131;
- методичні посібники...

До схеми

Міжнародна співпраця

Слоган: «Партнерство без кордонів»

Напрями діяльності:

- Міжнародна науково-освітня програма GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment) ;
- Міжнародний конкурс INFOMATRIX;
- Міжнародна екологічна олімпіада наукових проєктів з охорони довкілля «DreamECO»
- Міжнародний конкурс еколого-валеологічної спрямованості «Шлях до мрії».

До схеми

Цифровізація позашкільної освіти

Слоган: «Цифрові рішення – для позашкілля»

Напрями діяльності:

- платформа «Педагогічні можливості штучного інтелекту в позашкільній освіті»;
- інтерактивний посібник «Практичний інтенсив: штучний інтелект в позашкільній освіті» (https://nenc.gov.ua/?page_id=53728);
- проводяться авторські тематичні майстерні, навчання педагогів через систему проведення зумтренінгів, вебінарів (протягом 2025 року 1.6 тис. педагогів пройшли навчання за даною тематикою);
- Кібер-табір для дітей...

До схеми

Агрономічний напрям

Слоган: *«Освіта для сталого розвитку»*

Напрями діяльності:

- творчі учнівські об'єднання агрономічного напрямку (2026 р. – 531);
- розвиток системи учнівських лісництв (2026 р. – 172);
- розвиток системи науково-дослідних земельних ділянок при ЗЗСО та ЗПО (2026 р. – 2093);
- розвиток системи парниково-тепличних господарств (2026 р. – 226)...

[До схеми](#)

Еколого-дослідницька діяльність і наука

Слоган: «Наука заради природи»

Напрями діяльності:

- створений Єдиний онлайн-ресурс «Платформа «Учнівський моніторинг стану біорізноманіття»;
- реалізується Всеукраїнський проєкт «Е-сфера наукових ідей учнівських проєктів» (за підтримки закладів вищої освіти);
- с пільно з Національним університетом біоресурсів і природокористування України започатковано проведення:
 - Всеукраїнського конкурсу учнівської молоді «Атланти бізнесу» (*конкурс учнівських бізнес-проєктів*);
 - стартапів учнівського підприємництва у тваринництві та рибному господарстві;
 - Всеукраїнських природоохоронних студій учнівської молоді;
 - Учнівської академії ветеринарної медицини.
- спільно з **Інститутом гідробіології НАН України** започаткований науково-освітній проєкт «Вчителі та учні досліджують явище цвітіння водойм в Україні»
- спільно з **Національним ботанічним садом імені М.М. Гришка НАН України** проводиться Всеукраїнський конкурс проєктів озеленення «Культура домівки»...

До схеми

Природоохоронна освіта і ВИХОВАННЯ

Салоган: «Освіта для природи»

Напрями діяльності:

- щорічно проводиться біля 70 організаційно-масових заходів різних форм (охоплення – понад 140,5 тис. осіб на рік);
- розвиток дитячого екологічного руху: Всеукраїнська дитяча спілка «Дитячий екологічний парламент» (ДЕП); розгортання європейського екологічного руху учнівської молоді «Екорейнджери»; кібер-рух для підлітків «Future» («Майбутнє»);
- участь у Міжнародній програмі GLOBE;
- екологія в смартфоні для молоді: створення сучасного мобільного додатку «Power of EcoBubble» («Сила ЕкоБульбашки») – за сприяння «The Elfenworks Foundation» розробка чат-бот «ЕкоБульбашка» – @EcoBubbleBot;
- цифрова екоосвіта: інформування молоді про довкілля через YouTube-контент. Систематичне наповнення «ЕкоYouTube-каналу» НЕНЦ (якісний контент з біології, екології, хімії, агрономії). Канал нараховує 2,78 тис. підписників; розміщено 2,1 тис. відео освітніх матеріалів еколого-природничого змісту) https://www.youtube.com/@youtube_nenc
- інформаційні проєкти: «Екологічний новинар», вісник «ЕКОНАБАТ», Аудіо-екокнига».
- Всеукраїнський профільний табір «Юннат» НЕНЦ
- проєктна природоохоронна діяльність, екологічні експедиції, практикуми, екологічні стежки тощо...

До схеми

Інструктивно-методична робота

Салоган: «Методична робота формує кадри»

Напрями діяльності:

- координація роботи профільних ЗПО (ЕНЦ, СЮН), а також профільних відділень ЗПО (понад 7,6 тис. творчих учнівських об'єднань за 69 профілями, які працюють на базі обласних, районних та міських ЗПО еколого-натуралістичного напрямку;
- розроблення методичних матеріалів щодо організації профільної позашкільної діяльності (на сайті НЕНЦ – розробки посібників, навчальних програм, тематики дослідницької роботи, положень, методичних рекомендацій тощо);
- надолуження освітніх втрат і подолання освітніх розривів у позашкільній освіті еколого-натуралістичного напрямку;
- розширення доступу вихованців до профільної позашкільної освіти шляхом розвитку мережі ЗПО (організація роботи НЕНЦ за кордоном, проєкти для ЗЗСО м. Києва «Школа в природі» та «Зелений клас»);
- підвищення фахової компетентності педагогічних працівників ЗПО: профільні курси підвищення кваліфікації; стажування педагогічних працівників; онлайн-інтенсиви; конференції, майстерки, заочні фахові конкурси педагогічної майстерності; тематичні відрядження тощо;
- Методичний ідентифікатор «ДНК позашкілля». Положення про ідентифікатор – за посиланням: https://nenc.gov.ua/wpcontent/uploads/2026/04/ПОЛОЖЕННЯ_ідентифікатор.pdf.

До схеми